

ZARZĄDZENIE 141/WF/2016

z dn. 7 grudnia 2016r.

Burmistrza Miasta Sierpc

w sprawie

scentralizowanych zasad rozliczania podatku od towarów i usług, prowadzenia ewidencji sprzedaży i zakupów dla celów podatku oraz sporządzania deklaracji częściowych VAT-7 przez jednostki Gminy Miasta Sierpc

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1515 ze zm.) oraz art. 99 i art. 109 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 ze zm.) jak również w wykonaniu Ustawy z dnia 5 września 2016r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. 2016 r. poz 1454) zarządza się, co następuje:

§ 1 – definicje

1. Ilekroć w Zarządzeniu jest mowa o:

1) Gminie lub Mieście – należy przez to rozumieć Gminę Miasto Sierpc.

2) jednostce organizacyjnej - rozumie się przez to:

a) utworzoną przez jednostkę samorządu terytorialnego samorządową jednostkę budżetową,

b) urząd gminy,

3) podatku lub VAT - rozumie się przez to podatek od towarów i usług,

4) Deklaracji VAT – rozumie się przez to deklarację VAT 7 (podstawowa deklaracja) i deklarację VAT-27 (odwrotne obciążenie),

5) Deklaracji częściowej – rozumie się przez to informację przekazywaną przez jednostki do Gminy na wzorze deklaracji VAT.

§ 2 – konsolidacja VAT

1. W celu zapewnienia poprawności i prawidłowości rozliczeń podatku od towarów i usług w Gminie Mieście Sierpc i jej jednostkach organizacyjnych ustala się, że od dnia 1 stycznia 2017 roku, Gmina Miasto Sierpc będzie prowadzić skonsolidowane rozliczenia z tytułu podatku od towarów i usług obejmujące czynności prowadzone przez jednostki organizacyjne Gminy Miasta Sierpc.

2. Szczegółowy wykaz jednostek organizacyjnych gminy, których dotyczy zarządzenie, zawiera **załącznik Nr 1** do zarządzenia.

§ 3 – Zadania VAT w Mieście

1. Dyrektorzy i Kierownicy jednostek budżetowych Gminy Miasta Sierpc, wymienionych w załączniku Nr 1 do zarządzenia, są zobowiązani do posługiwania się adresem, nazwą i numerem NIP Gminy Miasta Sierpc (ul Piastowska 11a, 09-200 Sierpc, NIP: 776-167-90-49) przy czynnościach prawnych.

2. W związku z wprowadzeniem skonsolidowanych rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług, zobowiązuje się Kierowników i Dyrektorów jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Sierpc do:

- prowadzenia rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług VAT związanych z działalnością prowadzoną przez te jednostki;
- prawidłowej identyfikacji wpływów jako czynności opodatkowanych VAT według danej stawki, zwolnionych z VAT czy nie podlegających opodatkowaniu,
- prowadzenia „częstkowych” ewidencji (rejestrów) VAT, za poszczególne miesiące, w których będą ujmowane czynności (transakcje) wykonywane przez te jednostki oraz wartość towarów i usług nabywanych przez jednostki w związku z prowadzoną przez nie działalnością;
- sporządzania tzw. „częstkowych” deklaracji dla podatku od towarów i usług VAT dotyczących prowadzonej działalności w terminach określonych w niniejszym Zarządzeniu.

3. Ewidencje VAT powinny być prowadzone zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w załączonej procedurze postępowania. Przykładowy rejestr został przedstawiony w załączniku 2 do niniejszego rozporządzenia.

4. W ewidencjach zakupowych towarów i usług, prowadzonych dla celów rozliczeń z tytułu podatku VAT, powinny zostać ujęte wydatki poniesione przez jednostkę w danym okresie, w związku z którymi jednostce przysługuje pełne lub częściowe prawo odliczenia podatku VAT naliczonego.

5. W rejestrach nie należy ujmować wydatków związanych:

- wyłącznie z działalnością statutową jednostki,
- wyłącznie z wykonywanymi przez jednostkę czynnościami zwolnionymi z podatku VAT,

- wyłącznie z działalnością statutową oraz czynnościami zwolnionymi z podatku VAT;
- z zakupem towarów i usług, z tytułu którego nie przysługuje prawo do odliczenia (np. gastronomia, paliwo, hotele).

6. Deklaracje "częstkowe" VAT powinny być sporządzane zgodnie ze wzorem ujęty z załączniku 3 niniejszego zarządzenia na podstawie danych wynikających ze sporządzonych przez jednostkę rejestrów VAT. Kwoty ujmowane w deklaracjach powinny obejmować wartości, bez zaokrągleń do pełnych złotych.

7. Częstkowe ewidencje i deklaracje VAT sporządzone przez jednostki organizacyjne Gminy Miasta Sierpc za poszczególne miesiące powinny zostać podpisane przez Kierownika lub Dyrektora danej jednostki oraz głównego księgowego jednostki i przekazane wraz z podpisanymi rejestrami VAT częstkowymi za dany miesiąc do Biura Podatkowego Gminy Miasta Sierpc nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który deklaracja częstkowa została sporządzona.

8. Do Biura Podatkowego Urzędu Miejskiego należy przesałać:

- ksero podpisanych rejestrów VAT,
- ksero podpisanej deklaracji częstkowej VAT,
- wersji edytowalnych dokumentów wskazanych powyżej pocztą elektroniczną na adres: k.nowakowska@um.sierpc.pl.

9. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzonej ewidencji lub zaistnieniu okoliczności skutkujących dokonanie korekty deklaracji VAT za dany miesiąc, należy:

- zgłosić tę okoliczność do Biura Podatkowego Gminy Miasta Sierpc,
- sporządzić niezbędne korekty ewidencji i deklaracji częstkowej VAT,
- przesłać dokumenty do Biura Podatkowego Gminy Miasta Sierpc.

§ 4 – Fakturowanie w Gminie

1. Faktury VAT wystawiane od 1 stycznia 2017r. przez jednostki organizacyjne Gminy Miasto Sierpc powinny zawierać określenie sprzedawcy zgodnie z poniższy wzorem:

Gmina Miasto Sierpc

ul Piastowska 11a

09-200 Sierpc

NIP: 776-167-90-49

2. Faktury VAT, które dokumentują nabycie towarów i usług wystawiane od 1 stycznia 2017r. dla jednostek organizacyjnych Gminy Miasto Sierpc powinny zawierać następujące oznaczenie w polu nabywca:

Gmina Miasto Sierpc

ul Piastowska 11a

09-200 Sierpc

NIP: 776-167-90-49

3. Jednostki organizacyjne Gminy Miasto Sierpc powinny poinformować kontrahentów o zmianie danych wykazywanych na fakturach dokumentujących sprzedaż oraz zakup towarów i usług oraz, w przypadku wystąpienia takiej konieczności, do podpisania stosownych aneksów do umów z kontrahentami.

§ 5 – Płatność

1. Jednostki organizacyjne kwotę podatku od towarów i usług podlegającego wpłacie do Urzędu Skarbowego w wysokości wynikającej z „częstkowej” deklaracji dla podatku od towarów i usług VAT -7 (poz. 51 deklaracji), przekazują na rachunek Gminy Miasta Sierpc 10 1240 3204 1111 0000 2905 2770, w terminie do 15 dnia miesiąca następnego po miesiącu rozliczeniowym.

2. W przypadku, gdy z deklaracji lub korekty deklaracji dla podatku od towarów i usług wynikać będzie kwota do zwrotu (pozycja 54 deklaracji), podatek zostanie przekazany jednostce organizacyjnej na wskazany rachunek z rachunku Gminy Miasta Sierpc lub po otrzymaniu środków z Urzędu Skarbowego – nie później niż po upływie 60 dni.

§ 6 – Kontrola

1. Upoważnieni pracownicy Urzędu Miasta dokonują czynności sprawdzających związanych z dokumentowaniem i rozliczaniem podatku od towarów i usług przez jednostki organizacyjne.

2. W przypadku kontroli podatkowej, czynności sprawdzających, postępowania podatkowego lub postępowania kontrolnego, jednostki zobowiązane są do przekazania do miasta wszelkich informacji oraz dokumentów w terminie wskazanym przez miasto.

§ 7 – Regulacje końcowe

1. Wykonanie zarządzenia powierza się Skarbnikowi, Głównym Księgowym, Dyrektorom i Kierownikom jednostek organizacyjnych oraz Naczelnikom Wydziałów Urzędu Miejskiego.
2. Zarządzenie wchodzi w życie z dnia podpisania z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2017r.

BURMISTRZ
Jarosław Ferzyński

SKARBNIK MIEJSKI
Główna Księgowa

Katarzyna Joniak

ZŁĄCZNIK nr 1 do ZARZĄDZENIA z dn. 7 grudnia 2016r.

Burmistrza Miasta Sierpc w sprawie scentralizowanych zasad rozliczania podatku od towarów i usług, prowadzenia ewidencji sprzedaży i zakupów dla celów podatku oraz sporządzania deklaracji częściowych VAT-7 przez jednostki Miasta Sierpc

JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

Lp.	Nazwa jednostki	Adres	Forma organizacyjno-prawna	Symbol
1.	Miejskie Przedszkole Nr 1 w Sierpcu	ul. Kwiatowa 4 09-200 Sierpc	Jednostka budżetowa	P1
2.	Miejskie Przedszkole Nr 2 w Sierpcu	ul. Narutowicza 9 09 - 200 Sierpc	Jednostka budżetowa	P2
3.	Miejskie Przedszkole Nr 3 w Sierpcu	ul. Piastowska 33 09-200 Sierpc	Jednostka budżetowa	P3
4.	Miejskie Przedszkole Nr 4 w Sierpcu	ul. Kwiatowa 4 09-200 Sierpc	Jednostka budżetowa	P4
5.	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Sierpcu	ul. Płocka 38 09-200 Sierpc	Jednostka budżetowa	SP1
6.	Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sierpcu	ul. Konstytucji 3 Maja 8 09-200 Sierpc	Jednostka budżetowa	SP2
7.	Gimnazjum Miejskie im. Mikołaja Kopernika w Sierpcu	ul. Braci Tułodzieckich 2 09-200 Sierpc	Jednostka budżetowa	G1
8.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu	ul. Świętokrzyska 12 09-200 Sierpc	Jednostka budżetowa	MOPS
9.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sierpcu	ul. Świętokrzyska 26 09-200 Sierpc	Jednostka budżetowa	MOSiR

BURMISTRZ
Jarosław Perzyński

SKARBNIK MIEJSKI
Główna Księgowa

Katarzyna Jóniak

ZŁĄCZNIK nr 2 do ZARZĄDZENIA z dn. 7 grudnia 2016r.

Burmistrza Miasta Sierpc w sprawie scentralizowanych zasad rozliczania podatku od towarów i usług, prowadzenia ewidencji sprzedaży i zakupów dla celów podatku oraz sporządzania deklaracji częściowych VAT-7 przez jednostki Gminy Miasta Sierpc

PROCEDURY PROWADZENIA SCENTRALIZOWANYCH ROZLICZEŃ VAT

1. Podstawy prawne opracowania

W związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z dnia 29 września 2015 r. (sygn. C-276/14) oraz Uchwałą 7 sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 października 2015r. (sygn. I FPS 4/15) Gmina Miasto Sierpc dokonuje centralizacji rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług (dalej: „VAT”). Zgodnie z wyrokiem TSUE z dn. 29 września 2015r. w sprawie C-276/14 gminne jednostki budżetowe będące przedmiotem postępowania głównego, nie mogą być uznane za podatników VAT, ponieważ nie spełniają kryterium samodzielności przewidzianego w tym przepisie.

TSUE zaznaczył, iż "owe jednostki nie ponoszą ryzyka gospodarczego związanego z rzeczoną działalnością, ponieważ nie dysponują własnym majątkiem, nie osiągają własnych dochodów i nie ponoszą kosztów dotyczących takiej działalności, bowiem uzyskane dochody są wpłacane do budżetu Gminy, a wydatki są pokrywane bezpośrednio z tego budżetu."

Uchwała NSA z dnia 26 października 2015r. o sygn. I FPS 4/15, stanowi, iż stopień wyodrębnienia zakładu budżetowego jest znaczny, jednak nie jest wystarczający, by na gruncie VAT uznać go za odrębnego od gminy podatnika VAT. O braku dostatecznej samodzielności świadczy – zdaniem sądu – m.in. to, że:

1. zakłady budżetowe nie dysponują własnym majątkiem

2. nie ponoszą własnego ryzyka.

3. działają w imieniu i na rachunek jednostki, która je utworzyła która ponosi za nie odpowiedzialność.

NSA uznał, że podatnikiem VAT jest tylko gmina i to ona ma prawo do odliczenia VAT.

Jako dzień scalenia przyjmuje się 1 stycznia 2017r.

Od tego dnia dokonuje się wdrożenia przez Gminę Miasto Sierpc systemu skonsolidowanych rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług.

Podstawą prawną poniższych procedur jest również ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2004 Nr 54 poz. 535 ze zmianami), dalej: „Ustawa o VAT” oraz ustawa z dnia 5 września 2016r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. 2016 r. poz 1454).

2. Zobowiązania jednostek budżetowych

Jednostki budżetowe Gminy Miasta Sierpc (wymienione w załączniku nr 1 do Zarządzenia zwane dalej łącznie: „jednostkami budżetowymi”) będą zobowiązane do:

- 1) prowadzenia „częstkowych” ewidencji (rejestrów VAT), w których ujmowane będą transakcje sprzedażowe i zakupowe dokonywane przez te jednostki;
- 2) sporządzania „częstkowych” deklaracji VAT na podstawie danych wynikających z rejestrów „częstkowych”;

3) przesyłania powyższych dokumentów do Biura Podatkowego Gminy Miasta Sierpc na adres mailowy: k.nowakowska@um.sierpc.pl do 15 dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie.

PRZYKŁAD: rejestry sprzedażowe oraz zakupowe wraz z "częstkową" deklaracją VAT za miesiąc maj 2017r. powinny zostać przekazane Gminie Miasto Sierpc najpóźniej 15. czerwca 2017r.

W przypadku, gdy 15 dzień miesiąca , nie przypada w dzień roboczy to rejestry oraz deklaracja powinny zostać przekazane do Gminy Miasta Sierpc w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym 15. dzień miesiąca.

Przekazanie rejestrów oraz deklaracji VAT sporządzonych przez jednostki do Biura Podatkowego Gminy Miasta Sierpc powinno nastąpić poprzez przesłanie skanów rejestrów oraz deklaracji VAT pocztą elektroniczną oraz podpisanych przez głównego księgowego i dyrektora danej jednostki w wersji papierowej.

3. Rejestry

Wzorcowe rejestry VAT sprzedaży i zakupu, które powinny być stosowane przez jednostkę zostały przedstawione w niniejszym załączniku do Zarządzenia (dalej „rejestry wzorcowe”).

W przypadku, gdy jednostka dysponuje innym systemem księgowym, które umożliwią sporządzenie rejestrów VAT z wymaganymi wszystkimi danymi (wskazanymi w załączniku) to mogą kontynuować sporządzanie rejestrów VAT za pomocą niniejszego systemu.

Jeżeli jednostka nie dysponuje systemem księgowym umożliwiającym sporządzenie rejestrów VAT lub jeżeli posiadany przez jednostkę system księgowy nie umożliwia tworzenia rejestrów VAT zawierających wszystkie informacje wskazane w załączonych wzorcowych rejestrach, od momentu wejścia w życie nowego systemu

rozliczeń VAT, jednostka jest zobowiązana do prowadzenia ewidencji VAT przy użyciu rejestrów wzorcowych.

Do rejestru „sprzedaży” sporządzonego za dany miesiąc należy wprowadzić:

- nazwę jednostki prowadzącej rejestr;
- okres, za który prowadzona jest ewidencja;
- dane dotyczące poszczególnych transakcji „sprzedażowych” dokonanych przez jednostkę budżetową w danym okresie (tj. transakcji wykonywanych przez jednostkę w charakterze podatnika VAT, dla których obowiązek podatkowy powstał w okresie, za który sporządzany jest rejestr).

Do rejestru „zakupów pozostałych towarów i usług” sporządzanego za dany miesiąc należy wprowadzić:

- nazwę jednostki prowadzącej rejestr;
- okres, za który prowadzona jest ewidencja;
- współczynnik VAT i pre-współczynnik stosowany w danym okresie;
- dane dotyczące poszczególnych faktur zakupowych uwzględnianych w rejestrach – tj.: datę otrzymania faktury, datę wystawienia faktury, nazwę sprzedawcy, NIP sprzedawcy, numer faktury, wartość netto oraz stawkę podatku.

4. Rejestry zakupu

W przygotowywanych przez jednostkę rejestrach „zakupowych” VAT powinny zostać ujęte wydatki poniesione przez jednostkę w danym okresie, w związku z którymi jednostce przysługuje pełne lub częściowe prawo odliczenia podatku VAT naliczonego. W rejestrach nie należy ujmować wydatków związanych:

- 1) wyłącznie z działalnością statutową jednostki,
- 2) wyłącznie z wykonywanymi przez jednostkę czynnościami zwolnionymi z podatku VAT,
- 3) wyłącznie z działalnością statutową oraz czynnościami zwolnionymi z podatku VAT;
- 4) z zakupem towarów i usług, z tytułu którego nie przysługuje prawo do odliczenia.

5. Sporządzanie „częstkowych” deklaracji VAT

Na podstawie danych wynikających z rejestrów VAT sporządzonych za dany miesiąc, jednostki będą zobowiązane do sporządzania „częstkowych” deklaracji VAT zgodnych z wzorem deklaracja „częstkowa” VAT za dany miesiąc powinna zostać podpisana przez głównego księgowego jednostki i przekazana wraz z podpisanymi rejestrami VAT za dany miesiąc do Biura Podatkowego Gminy Miasta Sierpc nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który deklaracja została sporządzona.

6. Transakcje "sprzedażowe" - ogólne zasady rozliczeń

Zgodnie z przepisami ustawy o VAT, opodatkowaniu tym podatkiem podlegają wyłącznie czynności (transakcje) dokonywane przez podatników VAT. Konieczne zatem jest określenie, czy dana czynność dokonywana przez jednostki Gminy podlega opodatkowaniu VAT (tzn. czy ma związek z czynnością gdzie Gmina występuje w charakterze podatnika VAT).

W myśl art. 15 ust. 1 ustawy o VAT, podatnikami VAT są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

Zgodnie z powyższym przepisem działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

Artykuł 15 ust. 6 ustawy o VAT stanowi natomiast, iż za podatników VAT nie uznaje się organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których

zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

W konsekwencji jednostki samorządu terytorialnego:

1) **nie działają w charakterze podatników VAT** – w zakresie w jakim realizują zadania nałożone na te jednostki odrębnymi przepisami, dla realizacji których jednostki zostały powołane

2) **działają w charakterze podatników VAT** – w zakresie, w jakim dokonują czynności (transakcje) mające charakter działalności gospodarczej na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

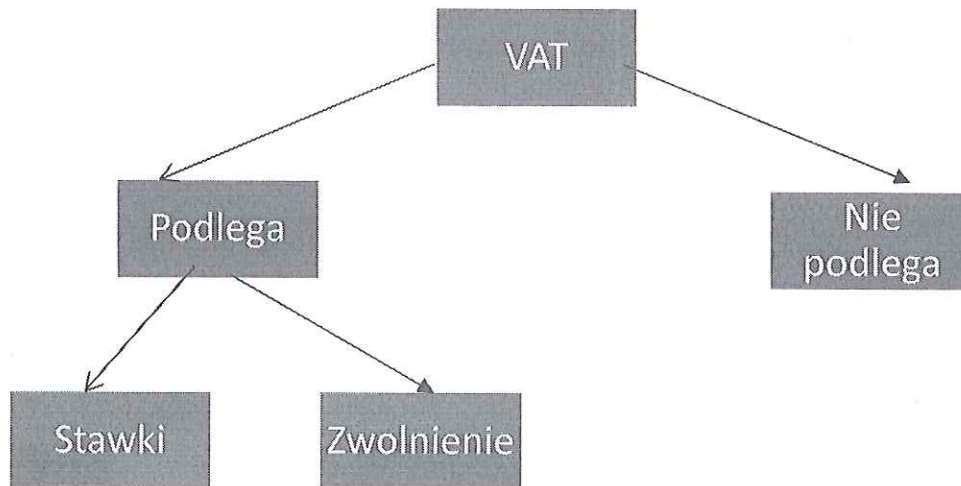
Gmina Miasto Sierpc nie będzie działać w charakterze podatnika VAT w zakresie w jakim podlegające jej jednostki wykonują czynności: mające na celu realizację zadań, do wykonania których ta jednostka została powołana i nałożone na tę jednostkę odrębnymi przepisami (tzw. zadania „statutowe”);

Gmina Miasto Sierpc będzie działać w charakterze podatnika VAT w związku z czynnościami wykonywanymi przez jednostki na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych oraz w związku z wykonaniem innych czynności niż związane z wykonaniem zadań „statutowych”.

Zakres przedmiotowy podatku VAT

W przypadku uznania, iż Gmina Miasto Sierpc jest podatnikiem VAT w związku z daną czynnością (transakcją) wykonywaną przez jednostkę Gminy, należy następnie zweryfikować, czy czynność ta mieści się w katalogu czynności podlegających opodatkowaniu VAT (w VAT lub poza VAT).

Obrazuje to poniższy diagram

Do kwalifikacji VAT danej czynności zobowiązana jest jednostka. Za prawidłowość klasyfikacji czynności jako opodatkowanej odpowiada dyrektor jednostki, główny księgowy danej jednostki oraz osoba, której powierzono dane czynności.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o VAT, opodatkowaniu podatkiem VAT podlegają następujące czynności (transakcje):

- 1) odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju;
- 2) eksport towarów,
- 3) import towarów na terytorium kraju, tj. przywóz towarów z terytorium państwa trzeciego na terytorium Unii Europejskiej;
- 4) wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju,
- 5) wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, tj. wywóz towarów z terytorium kraju w wykonaniu czynności określonych w art. 7 na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej inne niż terytorium Polski.

Ponadto art. 7 ust. 2 ustawy o VAT określa, iż przez dostawę towarów, rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel, między innymi:

- 1) przeniesienie z nakazu organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w imieniu takiego organu lub przeniesienie z mocy prawa prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie;
- 2) wydanie towarów na podstawie umowy dzierżawy, najmu, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze zawartej na czas określony lub umowy sprzedaży na warunkach odroczonej płatności, jeżeli umowa przewiduje, że w następstwie normalnych zdarzeń przewidzianych tą umową lub z chwilą zapłaty ostatniej raty prawo własności zostanie przeniesione;
- 3) ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego, ustanowienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu oraz przekształcenie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, a także ustanowienie na rzecz członka spółdzielni mieszkaniowej odrębnej własności lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu oraz przeniesienie na rzecz członka spółdzielni własności lokalu lub własności domu jednorodzinnego;
- 4) oddanie gruntów w użytkowanie wieczyste;

Natomiast w myśl art. 8 ustawy o VAT przez świadczenie usług, rozumie się każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów w rozumieniu art. 7, w tym również:

- 1) przeniesienie praw do wartości niematerialnych i prawnych, bez względu na formę, w jakiej dokonano czynności prawnej;
- 2) zobowiązanie do powstrzymania się od dokonania czynności lub do tolerowania czynności lub sytuacji;
- 3) świadczenie usług zgodnie z nakazem organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w jego imieniu lub nakazem wynikającym z mocy prawa.

Za odpłatne świadczenie usług uznaje się również:

- 1) użycie towarów stanowiących część przedsiębiorstwa podatnika do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika, w tym w szczególności do celów osobistych podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia, jeżeli podatnikowi

przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych;

2) nieodpłatne świadczenie usług na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia, oraz wszelkie inne nieodpłatne świadczenie usług do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika.

7. Moment powstania obowiązku podatkowego – uwagi ogólne

Obecnie, na mocy Art. 19a. 1. obowiązek podatkowy powstaje z chwilą dokonania dostawy towarów lub wykonania usługi, z zastrzeżeniem ust. 5 i 7-11, art. 14 ust. 6, art. 20 i art. 21 ust. 1. Od tej zasady istnieje szereg wyjątków:

- 2. W odniesieniu do przyjmowanych częściowo usług, usługę uznaje się również za wykonaną, w przypadku wykonania części usługi, dla której to części określono zapłatę.
- 3. Usługę, dla której w związku z jej świadczeniem ustalane są następujące po sobie terminy płatności lub rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego okresu, do którego odnoszą się te płatności lub rozliczenia, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi. Usługę świadczoną w sposób ciągły przez okres dłuższy niż rok, dla której w związku z jej świadczeniem w danym roku nie upływają terminy płatności lub rozliczeń, uznaje się za wykonaną z upływem każdego roku podatkowego, do momentu zakończenia świadczenia tej usługi.
- 4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do dostawy towarów, z wyjątkiem dostawy towarów, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2.
- 5. Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą:
 - 1) otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu:
 - a) wydania towarów przez komitenta komisantowi na podstawie umowy komisji,

- b) przeniesienia z nakazu organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w imieniu takiego organu własności towarów w zamian za odszkodowanie,
 - c) dokonywanej w trybie egzekucji dostawy towarów, o której mowa w art. 18,
 - (...)
 - e) świadczenia usług zwolnionych od podatku zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 37-41;
 - 2) otrzymania całości lub części dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze, o których mowa w art. 29a ust.
- 3) wystawienia faktury w przypadkach, o których mowa w art. 106b ust. 1, z tytułu:
 - a) świadczenia usług budowlanych lub budowlano-montażowych, (...)
 - 4) wystawienia faktury z tytułu:
 - a) dostaw energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego,
 - b) świadczenia usług:
 - - telekomunikacyjnych,
 - - wymienionych w poz. 140-153, 174 i 175 załącznika nr 3 do ustawy,
 - - najmu, dzierżawy, leasingu lub usług o podobnym charakterze,
 - - ochrony osób oraz usług ochrony, dozoru i przechowywania mienia,
 - - stałej obsługi prawnej i biurowej,
 - - dystrybucji energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego
 - - z wyjątkiem usług, do których stosuje się art. 28b, stanowiących import usług.
 - 6. W przypadkach, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, obowiązek podatkowy powstaje w odniesieniu do otrzymanej kwoty.
 - 7. W przypadkach, o których mowa w ust. 5 pkt 3 i 4, gdy podatnik nie wystawił faktury lub wystawił ją z opóźnieniem, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu terminów wystawienia faktury określonych w art. 106i ust. 3 i 4, a w przypadku gdy nie określono takiego terminu - z chwilą upływu terminu płatności.
 - 8. Jeżeli przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę, wkład budowlany lub mieszkaniowy przed ustanowieniem spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty, z zastrzeżeniem ust. 5 pkt 4.

8. Faktury sprzedaży

Elementy obowiązkowe faktur sprzedażowych

W przypadku, gdy jednostka powinna udokumentować daną czynność za pomocą faktury VAT, faktura ta powinna zawierać następujące elementy:

- 1) datę wystawienia;
- 2) kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę; Gmina Miasto Sierpc przyjmuje numerację faktur właściwą dla jednostki (numeracja w serii dla każdej jednostki zgodnie z załącznikiem nr 1 do zarządzenia);
- 3) określenie sprzedawcy – zawsze Gmina Miasto Sierpc ;
- 4) imiona i nazwiska lub nazwy nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
- 5) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
- 6) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
- 7) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
- 8) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
- 9) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
- 10) kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
- 11) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
- 12) stawkę podatku;
- 13) sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
- 14) kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
- 15) kwotę należności ogółem;
- 16) w przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług zwolnionych od podatku na podstawie art. 43 ust. 1 wskazanie:
 - a) przepisu ustawy albo aktu wydanego na podstawie ustawy, na podstawie którego podatnik stosuje zwolnienie od podatku,
 - b) przepisu dyrektywy 2006/112/WE, który zwalnia od podatku taką dostawę towarów lub takie świadczenie usług, lub

c) innej podstawy prawnej wskazującej na to, że dostawa towarów lub świadczenie usług korzysta ze zwolnienia.

Gmina ustala, iż dodatkowym elementem faktury będzie zawsze pole: „wystawca” gdzie wskazana będzie dana jednostka.

Elementy obowiązkowe faktur „zaliczkowych”

W niektórych przypadkach, otrzymanie zaliczek / przedpłat / rat na poczet wykonywanych przez jednostki czynności będzie musiało zostać udokumentowane za pomocą tzw. faktur zaliczkowych.

Faktura, zaliczkowa powinna zawierać następujące elementy:

- 1) datę wystawienia;
- 2) kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
- 3) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
- 4) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- 5) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- 6) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
- 7) otrzymaną kwotę zapłaty;
- 8) kwotę podatku
- 9) dane dotyczące zamówienia lub umowy, a w szczególności: nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, cenę jednostkową netto, ilość zamówionych towarów, wartość zamówionych towarów lub usług bez kwoty podatku, stawki podatku, kwoty podatku oraz wartość zamówienia lub umowy z uwzględnieniem kwoty podatku.

9. Czynności opodatkowane – przykłady

A. WYNAJEM POMIESZCZEŃ I POWIERZCHNI (INNY NIŻ WYNAJEM LOKALI MIESZKALNYCH NA CELE MIESZKANIOWE).

Wynajem pomieszczeń i powierzchni (np. części budynku, płyty boiska, pomieszczeń pod sklep, sal lekcyjnych, powierzchni pod automaty, boisk i sal gimnastycznych oraz innych pomieszczeń na cele prowadzenia w nich działalności gospodarczej) za odpłatnością nie należy do zadań własnych Gminy.

Jednocześnie, działalność w tym zakresie mieści się w definicji działalności gospodarczej określonej w art. 15 ust. 2 ustawy o VAT. W związku z tym Gmina działa w charakterze podatnika VAT w związku z wykonaniem wskazanych czynności przez jednostkę.

Na podstawie art. 5 pkt 1 w związku z art. 8 ust. 1 ustawy o VAT wynajem stanowi odpłatne świadczenie usług.

Obowiązek podatkowy i stawka

Według ogólnych zasad określonych w art. 19a ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, obowiązek podatkowy powstaje w momencie dostawy towarów lub wykonania usługi, są jednak pewne wyjątki, dla których w ustawie określone są inne terminy. Do takich wyjątków zalicza się **usługa** najmu - w tym przypadku obowiązek podatkowy powstaje w momencie wystawienia faktury.

Otrzymanie zaliczki / przedpłaty na poczet czynszu najmu nie skutkuje powstaniem obowiązku podatkowego w VAT.

Świadczenie przez jednostkę usług wynajmu pomieszczeń i powierzchni (inny niż wynajem lokali mieszkalnych na cele mieszkaniowe) podlega opodatkowaniu podatkiem VAT według stawki 23%. Wynajem obiektu sportowego podlega stawce 8%.

Jeżeli usługa świadczona jest na rzecz podatnika VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem VAT obowiązek wystawienia faktury **nie później niż z upływem terminu płatności**.

Faktury mogą być wystawiane przed upływem terminu wykonania usługi (tj. upływem okresu, za który należy jest czynsz), w tym wcześniej niż 30. dnia przed tym dniem o ile zawierają informację jakiego okresu dotyczą.

W myśl rozporządzenia Ministra finansów z 4 listopada 2014 r. w sprawie **zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących**, z obowiązkowej ewidencji na kasie zwalnia się m.in. **wynajem** i usługi zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi.

Aby skorzystać ze wspomnianego **zwolnienia**, niezbędne jest spełnienie postawionego przez ustawodawcę warunku - przychody w całości muszą zostać udokumentowane fakturą.

W związku z powyższym, aby podczas wynajmu na rzecz osób prywatnych uniknąć obowiązku posiadania kasy na podstawie zwolnienia dla usługi wynajmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub wydzierżawionymi, zawsze należy wystawić fakturę.

Dla ujednoczenia oraz przejrzystości wprowadzanego systemu zaleca się dokumentowanie za pomocą faktury VAT każdorazowo usługi najmu.

B. OBCIĄŻANIE NAJEMCÓW KOSZTAMI ŚWIADCZEŃ DODATKOWYCH (MEDIA)

Obciążanie najemców kosztami mediów związanych z wynajmowanymi pomieszczeniami / lokalami stanowią przejaw działalności gospodarczej prowadzonej przez jednostkę. Tym samym, Gmina Miasto Sierpc działa w charakterze podatnika VAT w związku z wykonaniem wskazanych czynności przez jednostkę.

Traktowanie w VAT refaktury mediów zależy od umowy zawartej z najemcą. Jeżeli zawiera ona postanowienie, iż koszty mediów pokrywa najemca na podstawie refaktur – należy traktować refakturowane usługi tak jak świadczący. Jeżeli zaś pobierana jest stawka ryczałtowa bez specyfikacji kosztów mediów (np. stawka za godzinę najmu) – nie dokonujemy refaktury lecz koszt ten uwzględniamy w cenie najmu (faktura zawiera jedynie stawkę właściwą dla najmu komercyjnego- 23%).

W przypadku obciążenia najemców odrębnie kosztami mediów stawka podatku powinna zostać określona odrębnie dla każdego świadczenia, którym obciążany jest najemca.

C. POBÓR OPŁAT ZA DUPLIKATY DOKUMENTÓW

Pobór opłat za duplikaty dokumentów należy do zadań „statutowych” jednostki, a w konsekwencji pobierające tego typu opłaty jednostka nie działa w charakterze podatnika VAT. Tym samym, opłaty za pobór duplikatów dokumentów nie powinny być ewidencjonowane w rejestrach VAT.

D. USŁUGI EDUKACYJNE ŚWIADCZONE PRZEZ JEDNOSTKI

Edukacja publiczna jest zdaniem własnym samorządów wynikającym z ustawy o samorządzie gminnym. Jednostka może występować w podwójnej roli:

- jako organ administracji publicznej – świadczenie bezpłatnej edukacji przedszkolnej w trybie 5 godzin dziennie i wówczas działa w myśl art. 15 ust. 6 ustawy o VAT;
- jako podatnik podatku VAT – art. 15 ust 1 ustawy o VAT – pobieranie opłat za edukację ponad ustalony, bezpłatny 5 godzinny limit dzienny.

Opłata wnoszona przez rodziców np. z tytułu korzystania przez dzieci z wychowania przedszkolnego podlega regulacjom ustawy o podatku od towarów i usług.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług podlegają odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju i dalej art. 8 ust. 1 przez świadczenie usług, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, rozumie

się każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów w rozumieniu art. 7.

Rozpatrując zatem opłaty rodziców za wychowanie przedszkolne (ponad bezpłatny 5-godzinny limit pobytu), wyczerpują wszystkie przesłanki, by uznać je jako usługi podlegające regulacjom ustawy o podatku od towarów i usług – są odpłatne i są świadczone na rzecz osób fizycznych.

Odpłatności dokonywane przez rodziców za wychowanie/edukację ponad ustalony nieodpłatny limit 5 godzin dziennie w kontekście ustawy o VAT - ma tu zastosowanie art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy o podatku od towarów i usług, a usługi świadczone przez **Jednostkę tj. odpłatna usługa wychowania ponad 5-godzinny bezpłatny limit pobytu dziennego, jest zwolniona z opodatkowania.**

E. OPŁATY ZA USŁUGI OPIEKUŃCZE/SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Zgodnie ze stanowiskami organów podatkowych, należy rozpoznać jako zwolnione z VAT. Faktura wystawiana jest na życzenie.

F. OPŁATY ZA WYŻYWIENIE W SZKOLE I PRZEDSZKOLU

Zgodnie z art. 67a ustawy o systemie oświaty w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, jednostka może zorganizować stołówkę.

Usługi wyżywienia, świadczone przez stołówkę przedszkolną na rzecz dzieci spełniają przesłanki do uznania tych czynności za zwolnione od podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 24 ustawy o VAT.

Usługi wyżywienia świadczone dla pracowników pedagogicznych należy uznać za usługi ściśle związane z usługami w zakresie opieki nad dziećmi polegające na ich żywieniu. W konsekwencji również podlegają zwolnieniu.

Usługi stołówkowe świadczone na rzecz pracowników niepedagogicznych nie mogą korzystać ze zwolnienia, ponieważ nie są usługami ściśle związanymi z usługami w zakresie opieki nad dziećmi. W konsekwencji posiłki dla powyższych pracowników powinny zostać opodatkowane stawką 8% VAT.

G. WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI O CHARAKTERZE MIESZKALNYCH

W przypadku wynajmu przez jednostki lokali mieszkalnych stosuje się art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy o VAT tzn. wynajem lokalu mieszkalnego na cele mieszkaniowe jest zwolniony z opodatkowania.

Zastosowanie zwolnienia uzależnione jest od spełnienia przesłanek obiektywnych dotyczących charakteru wynajmowanego lokalu (musi to być lokal mieszkalny) oraz subiektywnych dotyczących jego przeznaczenia (cel mieszkaniowy).

H. Wpływy z tytułu odsprzedaży wody i ścieków (refaktury)

Wpływy te stanowią odpłatność za usługi opodatkowane VAT. Zastosowanie znajdzie stawka obniżona (obecnie 8%).

I. Użytkowanie wieczyste

Oddawanie gruntów w wieczyste użytkowanie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT od 1 maja 2004 r., tj. od dnia wejścia w życie ustawy o VAT. Wcześniej, oddawanie gruntów w wieczyste użytkowanie nie podlegało opodatkowaniu.

Oznacza to, że pobierane opłaty roczne dotyczące praw użytkowania wieczystego ustanowionych przed 1 maja 2004 r. nie podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT. Potwierdził to Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale 7 sędziów z dnia 8 stycznia 2007 r., I FPS 1/06.

Zasadniczo, zastosowanie znajdzie:

- stawka podstawowa (obecnie 23%),
- użytkowanie ustanowione w czasie obowiązywania niższej stawki podlega opodatkowaniu 22% (zgodnie ze stanowiskami organów podatkowych np. interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z dnia 7 lipca 2011 r., ITPP2/443-726/11/EB, czy interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z dnia 21 lipca 2011 r., IPTPP1/443-163/11-2/IG),
- w przypadku oddawania w użytkowanie wieczyste gruntów (terenów) niezabudowanych innych niż tereny budowlane oraz przeznaczone pod zabudowę, zastosowanie znajdzie zwolnienie z VAT.

J. Wpływy za umieszczanie ogłoszeń

Wpływy z tytułu usług reklamy podlegają opodatkowaniu stawką podstawową.

K. UMOWY SPONSORINGU, BARTERY, DAROWIZNY

Artykuł 15 ust. 6 ustawy o VAT stanowi, iż za podatników VAT nie uznaje się organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

Opodatkowaniu podlega w szczególności odpłatna dostawa towarów, zdefiniowana w art. 7 ustawy o VAT jako przeniesienie prawa do rozporządzania rzeczą jak

właściciel, oraz odpłatne świadczenie usług. Zgodnie z poglądem ukształtowanym przez orzecznictwo, z usługą mamy do czynienia, gdy spełnione są następujące kryteria:

- świadczący,
- beneficjent,
- świadczenie,
- wynagrodzenie,
- związek wynagrodzenia ze świadczeniem.

W konsekwencji, w sytuacji gdy za otrzymaną przez Miasto (jednostkę) „darowizną”, stoi obowiązek świadczenia – mamy do czynienia z usługą. Jeżeli brak jest świadczenia wzajemnego (nawet rzeczowego) – jest to darowizna, neutralna z punktu widzenia VAT.

Z powyższego wynika, iż przykładowo:

- umowa sponsoringu będzie ze strony Miasta świadczeniem usług reklamowych,
- umowa, na mocy której jednostka otrzymuje towar (np. drukarkę czy kosiarkę) a zobowiązuje się wywiesić plakaty na terenie jednostki, zamalować okna reklamą sponsora, ustawić balon reklamowy podczas imprezy itp. – jest umową barterową. Należy rozliczyć ją jako świadczenie reklamowe ze strony jednostki (opodatkowane 23% VAT), „sponsor” powinien zaś wystawić jednostce fakturę na dostawę towaru (stawka zależna od rodzaju towaru). Jednostce przysługuje prawo do odliczenia z tytułu tej faktury pod warunkiem istnienia związku z działalnością opodatkowaną (nie zwolnioną) np. drukarka do punktu ksero,
- darowizny na funkcjonowanie szkoły, o ile darujący nie wymaga żadnego świadczenia wzajemnego – nie będą podlegać opodatkowaniu.

L. Sprzedaż nieruchomości

Sprzedaż nieruchomości zasadniczo podlega opodatkowaniu. Grunty niezabudowane przeznaczone pod zabudowę opodatkowane są stawką podstawową, zaś nie przeznaczone pod zabudowę (rolne) korzystają ze zwolnienia z VAT.

Jednakże, w przypadku zabudowanej nieruchomości, z podstawy opodatkowania budynku nie wyłącza się wartości gruntu co oznacza, iż o traktowaniu podatkowym całej transakcji decyduje traktowanie budynku.

W takiej sytuacji, zastosowanie może znaleźć art. 43 ustawy o VAT. Na mocy tego przepisu, zwalnia się:

10) dostawę terenów niezabudowanych innych niż tereny budowlane; dostawę budynków, budowli lub ich części, z wyjątkiem gdy:

- a) dostawa jest dokonywana w ramach pierwszego zasiedlenia lub przed nim,
- b) pomiędzy pierwszym zasiedleniem a dostawą budynku, budowli lub ich części upłynął okres krótszy niż 2 lata;

10a) dostawę budynków, budowli lub ich części nieobjętą zwolnieniem, o którym mowa w pkt 10, pod warunkiem że:

- a) w stosunku do tych obiektów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego,
- b) dokonujący ich dostawy nie ponosił wydatków na ich ulepszenie, w stosunku do których miał prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, a jeżeli ponosił takie wydatki, to były one niższe niż 30% wartości początkowej tych obiektów.

Warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 10a lit. b, nie stosuje się, jeżeli budynki, budowle lub ich części w stanie ulepszonym były wykorzystywane przez podatnika do czynności opodatkowanych przez co najmniej 5 lat.

Podatnik może zrezygnować ze zwolnienia od podatku i wybrać opodatkowanie dostawy budynków, budowli lub ich części, pod pewnymi warunkami.

W konsekwencji:

- grunty nie zabudowane podlegają opodatkowaniu gdy przeznaczone są pod budowę, w przypadku przeciwnym są zwolnione z VAT,
- nieruchomości zabudowane korzystają, w praktyce gmin, zasadniczo ze zwolnienia z VAT, chyba że Gmina dokonywała odliczeń VAT w tym zakresie.

M. Inne czynności poza VAT

Artykuł 15 ust. 6 ustawy o VAT stanowi, iż za podatników VAT nie uznaje się organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

W konsekwencji jednostki samorządu terytorialnego:

- 1) **nie działają w charakterze podatników VAT** – w zakresie w jakim realizują zadania nałożone na te jednostki odrębnymi przepisami, dla realizacji których jednostki zostały powołane
- 2) **działają w charakterze podatników VAT** – w zakresie, w jakim dokonują czynności (transakcje) mające charakter działalności gospodarczej na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

W konsekwencji, świadczenia pobierane np. na mocy decyzji czy podatki / opłaty należą do zadań „statutowych” jednostki, a w konsekwencji jednostka nie działa w charakterze podatnika VAT. Tym samym, opłaty te nie powinny być ewidencjonowane w rejestrach VAT.

Są to:

- odsetki,

- zwroty pomiędzy jednostkami (np. MOPS za dożywianie),
- opłata z udostępnienie danych osobowych,
- nie podlegają opodatkowaniu darowizny (o ile nie istnieje rzeczywiście żadne świadczenie wzajemne nawet formie niepieniężnej, rzeczowej),
- odszkodowania (o ile nie stanowią odpłatności z tytułu wyświadczonej usługi np.za uprzątnięcie miejsca po budowie lub wywłaszczenie gruntów),
- podatki,
- opłata targowa,
- opłaty np. skarbowe, za zajęcie pasa drogowego,
- zezwolenia np. na sprzedaż alkoholu,
- udziały w podatku dochodowym,
- subwencje,
- zwrot dotacji za dożywianie.

Korekty faktur

Sposób rozliczenia faktur korygujących zależy od przyczyny ich wystawienia.

Faktura in plus powinna być rozliczona na bieżąco jedynie gdy dokumentuje nieprzewidziane zdarzenie (np. zwiększenie ceny). Jeżeli korekta wynika z błędu – konieczne jest wsteczne rozliczenie (w momencie rozliczenia pierwotnej faktury).

Art. 29a ustawy o VAT wskazuje na regulacje dotyczące korekt obrotu VAT in minus: obniżenia podstawy opodatkowania, w stosunku do podstawy określonej w wystawionej fakturze z wykazaniem podatkiem, dokonuje się pod warunkiem posiadania przez podatnika, uzyskanego przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy, w którym nabywca towaru lub usługobiorca otrzymał fakturę korygującą, potwierdzenia otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę, dla którego wystawiono fakturę. Uzyskanie potwierdzenia otrzymania przez nabywcę towaru lub usługobiorcę faktury korygującej po terminie złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy uprawnia podatnika do uwzględnienia faktury korygującej za okres rozliczeniowy, w którym potwierdzenie to uzyskano.

Przepis ten stosuje się odpowiednio w przypadku stwierdzenia pomyłki w kwocie podatku na fakturze i wystawienia faktury korygującej do faktury, w której wykazano kwotę podatku wyższą niż należna.

Warunku posiadania przez podatnika potwierdzenia otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę nie stosuje się w przypadku:

- 1) eksportu towarów i wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów;
- 2) dostawy towarów i świadczenia usług, dla których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju;
- 3) sprzedaży: energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej, gazu przewodowego, usług telekomunikacyjnych oraz usług wymienionych w poz. 140-153, 174 i 175 załącznika nr 3 do ustawy;
- 4) gdy podatnik nie uzyskał potwierdzenia mimo udokumentowanej próby doręczenia faktury korygującej i z posiadanej dokumentacji wynika, że nabywca towaru lub usługobiorca wie, że transakcja została zrealizowana zgodnie z warunkami określonymi w fakturze korygującej.

W przypadku, o którym mowa powyżej, w pkt 4, obniżenie podstawy opodatkowania następuje nie wcześniej niż w deklaracji podatkowej składanej za okres rozliczeniowy, w którym zostały łącznie spełnione przesłanki.

10. Czynności zakupowe

Prawo do odliczenia

Na podstawie art.90 ustawy o VAT, w stosunku do towarów i usług, które są wykorzystywane przez podatnika do wykonywania czynności, w związku z którymi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, jak i czynności, w związku z którymi takie prawo nie przysługuje, podatnik jest obowiązany do odrębnego określenia kwot podatku naliczonego związanych z czynnościami, w stosunku do których podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego.

Oznacza to, iż jeżeli zakupy związane są jedynie z czynnościami opodatkowanymi – prawo do odliczenia przysługuje w pełni. W konsekwencji, po 1 stycznia 2016 r. gmina nadal ma prawo do odliczenia podatku naliczonego od kosztów budowy oraz eksploatacji sieci wodnych i kanalizacyjnych, w 100%.

Identyczne prawo uzyska jednostka, która zostanie włączona w proces rozliczania VAT z tytułu dostarczania wody i odbioru ścieków.

Współczynnik

Jeżeli nie jest możliwe wyodrębnienie całości lub części kwot, o których mowa powyżej, podatnik może pomniejszyć kwotę podatku należnego o taką część kwoty podatku naliczonego, którą można proporcjonalnie przypisać czynnościom, w stosunku do których podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego.

Proporcję ustala się jako udział rocznego obrotu z tytułu czynności, w związku z którymi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, w całkowitym obrocie uzyskanym z tytułu czynności, w związku z którymi podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, oraz czynności, w związku z którymi podatnikowi nie przysługuje takie prawo.

Proporcję określa się procentowo w stosunku rocznym na podstawie obrotu osiągniętego w roku poprzedzającym rok podatkowy, w odniesieniu, do którego jest ustalana proporcja. Proporcję tę zaokrągla się w górę do najbliższej liczby całkowitej.

Stosownie do treści art. 86 ust. 2 pkt 1 ustawy o VAT, kwotę podatku naliczonego stanowi:

- suma kwot podatku wynikających z faktur otrzymanych przez podatnika z tytułu:
- nabycia towarów i usług,
- dokonania całości lub części zapłaty przed nabyciem towaru lub wykonaniem usługi.

Prewspółczynnik

Na mocy art. 86 ust. 2a ustawy, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r., w przypadku nabycia towarów i usług wykorzystywanych zarówno do celów wykonywanej przez podatnika działalności gospodarczej, jak i do celów innych niż działalność gospodarcza, z wyjątkiem celów osobistych, do których ma zastosowanie art. 7 ust. 2 i art. 8 ust. 2, oraz celów, o których mowa w art. 8 ust. 5 - w przypadku, o którym mowa w tym przepisie, gdy przypisanie tych towarów i usług w całości do działalności gospodarczej podatnika nie jest możliwe, kwotę podatku naliczonego, o której mowa w ust. 2, oblicza się zgodnie ze sposobem określenia zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej, zwanym dalej "sposobem określenia proporcji". Sposób określenia proporcji powinien najbardziej odpowiadać specyfice wykonywanej przez podatnika działalności i dokonywanych przez niego nabyć.

Stosownie do treści art. 86 ust. 2b ustawy, sposób określenia proporcji najbardziej odpowiada specyfice wykonywanej przez podatnika działalności i dokonywanych przez niego nabyć, jeżeli:

- zapewnia dokonanie obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego wyłącznie w odniesieniu do części kwoty podatku naliczonego proporcjonalnie przypadającej na wykonywane w ramach działalności gospodarczej czynności opodatkowane oraz
- obiektywnie odzwierciedla część wydatków przypadającą odpowiednio na działalność gospodarczą oraz na cele inne niż działalność gospodarcza, z

wyjątkiem celów osobistych, do których ma zastosowanie art. 7 ust. 2 i art. 8 ust. 2, oraz celów, o których mowa w art. 8 ust. 5 - w przypadku, o którym mowa w tym przepisie, gdy przypisanie tych wydatków w całości do działalności gospodarczej nie jest możliwe.

Zgodnie z art. 86 ust. 2c ustawy, przy wyborze sposobu określenia proporcji można wykorzystać w szczególności następujące dane:

- średnioroczną liczbę osób wykonujących wyłącznie prace związane z działalnością gospodarczą w ogólnej średniorocznej liczbie osób wykonujących prace w ramach działalności gospodarczej i poza tą działalnością;
- średnioroczną liczbę godzin roboczych przeznaczonych na prace związane z działalnością gospodarczą w ogólnej średniorocznej liczbie godzin roboczych przeznaczonych na prace związane z działalnością gospodarczą i poza tą działalnością;
- roczny obrót z działalności gospodarczej w rocznym obrocie podatnika z działalności gospodarczej powiększonym o otrzymane przychody z innej działalności, w tym wartość dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze, otrzymanych na sfinansowanie wykonywanej przez tego podatnika działalności innej niż gospodarcza;
- średnioroczną powierzchnię wykorzystywaną do działalności gospodarczej w ogólnej średniorocznej powierzchni wykorzystywanej do działalności gospodarczej i poza tą działalnością.

Zgodnie z art. 86 ust. 2d, w celu obliczenia kwoty podatku naliczonego w przypadku, o którym mowa w ust. 2a, przyjmuje się dane za poprzedni rok podatkowy.

Na mocy art. 86 ust. 2e, podatnik rozpoczynający w danym roku podatkowym wykonywanie działalności gospodarczej i działalności innej niż działalność gospodarcza, w celu obliczenia kwoty podatku naliczonego w przypadku, o którym mowa w ust. 2a, przyjmuje dane wyliczone szacunkowo, według prognozy uzgodnionej z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu. Zgodnie z art. 86 ust. 2f, przepis ust. 2e stosuje się również, gdy podatnik uzna, że w odniesieniu do wykonywanej przez niego działalności i dokonywanych przez niego nabyć dane za poprzedni rok podatkowy byłyby niereprezentatywne.

Na podstawie art. 86 ust. 2g, proporcję określa się procentowo w stosunku rocznym. Proporcję tę zaokrągla się w górę do najbliższej liczby całkowitej. Przepisy art. 90 ust. 5, 6, 9a i 10 stosuje się odpowiednio.

Na podstawie powyższych przepisów, w przypadku nabycia towarów i usług, wykorzystywanych zarówno do celów wykonywanej przez podatnika działalności gospodarczej, jak i do celów innych niż działalność gospodarcza (z wyjątkiem wykorzystania na cele osobiste, do których może mieć zastosowanie art. 7 ust. 2 i art. 8 ust. 2 ustawy o VAT), w sytuacji gdy przypisanie tych towarów i usług w całości

do działalności gospodarczej nie jest możliwe, kwotę podatku naliczonego oblicza się zgodnie ze sposobem określenia zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej.

Cele prowadzonej działalności gospodarczej należy rozpatrywać w kontekście definicji działalności gospodarczej, określonej w art. 15 ust. 2 i 3 ustawy o VAT. Mieszczą się tutaj również działania czy sytuacje występujące w ramach działalności gospodarczej, jednakże niegenerujące opodatkowania podatkiem VAT. Natomiast przez cele inne rozumie się sferę działalności danego podmiotu niebędącą działalnością gospodarczą w rozumieniu art. 15 ust. 2 i 3 ustawy o VAT (przykładowo działalność podmiotu w charakterze organu władzy czy nieodpłatną działalność statutową), a także cele prywatne, które z założenia nie mają nic wspólnego z działalnością gospodarczą podatnika.

Art. 86 ust. 2a ustawy o VAT będzie mieć zastosowanie wyłącznie do sytuacji, w której nabywane towary i usługi, wykorzystywane są zarówno do celów wykonywanej przez podatnika działalności gospodarczej, jak i do celów innych niż działalność gospodarcza, w sytuacji gdy przypisanie tych wydatków w całości do działalności gospodarczej nie jest możliwe. W takich okolicznościach kwotę podatku naliczonego oblicza się zgodnie ze sposobem określenia zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej. Zatem podstawową przesłanką warunkującą stosowanie przepisu art. 86 ust. 2a jest wykonywanie przez podatnika czynności „innych niż działalność gospodarcza”.

Stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy, podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 2, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

Działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych (art. 15 ust. 2 ustawy).

Zauważyć należy, że definicja działalności gospodarczej wynikająca z ustawy o VAT ma charakter autonomiczny i winna być rozpatrywana niezależnie od innych przepisów regulujących działalność samorządu. Ponadto wskazać należy, że definicja zawarta w art. 15 ust. 2 ustawy stanowi wprost jakiego rodzaju czynności należy uznać za działalność gospodarczą, stąd też należy dokonać jej wykładni literalnej.

Działalność gospodarcza, w rozumieniu ustawy o VAT, nie musi być – co do zasady – prowadzona w celu uzyskania zysku. W ramach działalności gospodarczej podatnik VAT może dążyć do osiągnięcia celów inne niż zarobkowe. Tym samym,

podatnikami VAT mogą być również podmioty typu non profit, realizujące np. zadania charytatywne, przy czym opodatkowaniu mogą podlegać jedynie takie czynności wykonywane przez tych podatników, działających w tym charakterze, które są realizowane pod tytułem odpłatnym. Bez znaczenia także dla bycia podatnikiem VAT jest efekt prowadzonej działalności, w szczególności, czy jest to działalność dochodowa, czy też przynosząca straty.

Z dniem 1 stycznia 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników (Dz. U. poz. 2193), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie proporcji”. Rozporządzenie w sprawie proporcji określa zakres wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej uznany za najbardziej odpowiadający specyfice wykonywanej działalności i dokonywanych nabyć, w przypadku:

- jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego, tj. urzędu obsługującego jednostkę samorządu terytorialnego, samorządowej jednostki budżetowej utworzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego i samorządowego zakładu budżetowego utworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego,
- samorządowych instytucji kultury,
- państwowych instytucji kultury,
- uczelni publicznych,
- instytutów badawczych.

Odliczenie podatku naliczonego VAT przez jednostki Gminy Miasta Sierpc

Biorąc pod uwagę powyższe przepisy jednostki Gminy Miasta Sierpc powinny określić, czy w stosunku do ponoszonych przez te jednostki wydatków przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego. Za to zadanie odpowiada dyrektor i główny księgowy jednostki.

W konsekwencji, Jednostki powinny podzielić wydatki na 5 grup:

1. zakupy związane tylko ze sprzedażą zwolnioną - brak prawa do odliczenia;

2. zakupy związane tylko ze sprzedażą opodatkowaną - prawo do pełnego odliczenia;

3. zakupy związane tylko z czynnościami „poza VAT” – brak prawa do odliczenia;

4. zakupy, które mogą służyć czynnościom opodatkowanym stawką podatkową i zwolnionym - częściowe prawo do odliczenia według współczynnika (proporcji);

5. zakupy, które mogą służyć czynnościom opodatkowanym i „poza VAT” – zadaniom statutowym jednostki – częściowe prawo do odliczenia według „prewspółczynnika” (preproporcji).

Jednostka w styczniu roku kolejnego oblicza współczynnik i prewspółczynnik bazując zasadniczo na danych z zeszłego roku (przy prewspółczynniku możliwe jest bazowanie na roku poprzedzającym poprzedni). Współczynnik ten staje się współczynnikiem wstępnym za rok kolejny. Jednostka po zakończeniu roku podatkowego – w rozliczeniu za styczeń roku następnego dokonuje korekty odliczonego według proporcji wstępnej (bazującej na danych z roku poprzedniego) podatku naliczonego, przy uwzględnieniu danych dla zakończonego roku podatkowego – według proporcji rzeczywistej.

Kalkulacja proporcji i preproporcji (pre-współczynnika) będzie ustalana w styczniu danego roku w całej Gminie. Jednostka jest zobowiązana do przekazania do Gminy Miasto Sierpc kalkulację proporcji i preproporcji do 10 stycznia danego roku (drogą mailową).

Moment dokonywania odliczenia

Zgodnie z art. 86 ust 10 ustawy o VAT, Prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego powstaje **w rozliczeniu za okres, w którym w odniesieniu do nabytych lub importowanych przez podatnika towarów i usług powstał obowiązek podatkowy**. Należy zatem, każdorazowo analizować przepisy dotyczące momentu powstania obowiązku podatkowego u sprzedawcy.

Ponadto, **prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego powstaje w przypadku zakupów krajowych (co do zasady) nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym podatnik otrzymał fakturę.** Jeżeli podatnik nie dokonał obniżenia kwoty podatku należnego w terminie, może obniżyć kwotę podatku należnego w deklaracji podatkowej za jeden z **dwóch następujących okresów rozliczeniowych.**

W momencie powstania prawa do odliczenia VAT **jednostka ujmuje faktury zakupowe w rejestrze zakupów.**

Przykładowo, faktury dokumentujące zakup energii elektrycznej powinny zostać ujęte w rejestrze „zakupów” sporządzonym:

1) za miesiąc, w którym faktury te zostały wystawione (gdyż wtedy powstaje obowiązek podatkowy u sprzedawcy, co do zasady) lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile:

- faktura została wystawiona przed upływem terminu płatności oraz
- jednostka otrzymała fakturę w miesiącu jej wystawienia

2) za miesiąc, w którym otrzymano fakturę lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile:

- faktura została wystawiona przed upływem terminu płatności oraz
- jednostka otrzymała fakturę w miesiącu następującym po miesiącu jej wystawienia lecz przed upływem terminu płatności

3) za miesiąc, w którym upłynął termin płatności lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile:

- faktura została wystawiona po upływie terminu płatności, lecz w tym samym miesiącu, w którym termin ten upłynął oraz
- jednostka otrzymała fakturę w miesiącu jej wystawienia

4) za miesiąc, w którym jednostka otrzyma fakturę lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, jeżeli jednostka otrzymała fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym upłynął termin płatności).

Przed uwzględnieniem faktury w rejestrze należy każdorazowo sprawdzić czy faktura zawiera podstawowe elementy (art. 106e ust 1 ustawy o VAT):

- datę wystawienia,
- kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę,
- **dane sprzedawcy i Gminy Miasto Sierpc (nazwa i adres),**
- numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku,
- **numer VAT sprzedawcy i Gminy Miasto Sierpc ,**
- **dokładne oznaczenie nabywcy - Gmina i odbiorcy/płatnika - np. MOPS , Szkoła nr., MOSIR,**
- datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, jeżeli nastąpiła przed sprzedażą, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury,
- nazwę (rodzaj) towaru lub usługi,
- miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług,
- cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto),
- kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto,
- wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto),
- stawkę podatku,
- sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku,
- kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku,
- kwotę należności ogółem.

Faktury zakupowe mogą zawierać dane płatnika – tj, dane jednostki.

W przypadku stwierdzenia błędów na fakturach zakupowych:

1) jeżeli błąd dotyczy następujących pozycji faktury:

- **danych Gminy Miasto Sierpc (nazwy, adresu, numeru VAT);**
- miary i ilości (liczby) dostarczonych towarów lub zakresu wykonanych usług;

- ceny jednostkowej towaru lub usługi bez kwoty podatku (ceny jednostkowej netto);
- kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
- wartości dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartości sprzedaży netto);
- stawki podatku;
- sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
- kwoty podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
- kwoty należności ogółem,

należy niezwłocznie wystąpić do kontrahenta o wystawienie faktury korygującej;

2) jeżeli błąd dotyczy innych pozycji **faktury jednostka powinna wystawić i przesłać kontrahentowi tzw. notę korygującą**, która powinna zawierać:

- wyrazy "NOTA KORYGUJĄCA";
- numer kolejny i datę jej wystawienia;
- imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy i numer za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, a także numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej;
- dane zawarte w fakturze, której dotyczy nota, tj.:
 - datę wystawienia faktury, której dotyczy nota
 - numer faktury, której dotyczy nota;
 - datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
- wskazanie treści korygowanej informacji oraz treści prawidłowej.

11. Odwrotne obciążenie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy o VAT podatnikami są również osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne nabywające towary wymienione w załączniku nr 11 do ustawy (np. stal, różnego rodzaju metalowe wyroby, telefony komórkowe, laptopy), jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- dokonującym ich dostawy jest podatnik, o którym mowa w art. 15, u którego sprzedaż nie jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9,
- nabywcą jest podatnik, o którym mowa w art. 15, zarejestrowany jako podatnik VAT czynny,
- dostawa nie jest objęta zwolnieniem, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 2 (czyli towary, od nabycia których nie przysługiwało odliczenie VAT, przeznaczone na cele działalności zwolnionej z VAT) lub art. 122.

W przypadku towarów wymienionych w poz. 28a–28c załącznika nr 11 do ustawy (czyli m.in. laptopy, notebooki, telefony komórkowe czy konsole do gier video) **odwrotne obciążenie** stosuje się, jeżeli łączna wartość tych towarów w ramach jednolitej gospodarczo transakcji obejmującej te towary, bez podatku, przekracza kwotę 20.000 zł.

Należy zapoznać się z następującym załącznikiem do ustawy o VAT:

WYKAZ TOWARÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 17 UST. 1 PKT 7 USTAWY

Poz.	Symbol PKWiU	Nazwa towaru (grupy towarów)
1	24.10.12.0	Żelazostopy
2	24.10.14.0	Granulki i proszek z surówki, surówki zwierciadlistej lub stali
3	24.10.31.0	Wyroby płaskie walcowane na gorąco, o szerokości \geq 600 mm, ze stali niestopowej
4	24.10.32.0	Wyroby płaskie walcowane na gorąco, o szerokości $<$ 600 mm, ze stali niestopowej

- 5 24.10.35.0 Wyroby płaskie walcowane na gorąco, o szerokości ≥ 600 mm, z pozostałej stali stopowej, z wyłączeniem wyrobów ze stali krzemowej elektrotechnicznej
- 6 24.10.36.0 Wyroby płaskie walcowane na gorąco, o szerokości < 600 mm, z pozostałej stali stopowej z wyłączeniem wyrobów ze stali krzemowej elektrotechnicznej
- 7 24.10.41.0 Wyroby płaskie walcowane na zimno, o szerokości ≥ 600 mm, ze stali niestopowej
- 8 24.10.43.0 Wyroby płaskie walcowane na zimno, o szerokości ≥ 600 mm, z pozostałej stali stopowej, z wyłączeniem wyrobów ze stali krzemowej elektrotechnicznej
- 9 24.10.51.0 Wyroby płaskie walcowane, o szerokości ≥ 600 mm, ze stali niestopowej, platerowane, powlekane lub pokrywane
- 10 24.10.52.0 Wyroby płaskie walcowane, o szerokości ≥ 600 mm, z pozostałej stali stopowej, platerowane, powlekane lub pokrywane
- 11 24.10.61.0 Pręty walcowane na gorąco, w nieregularnie zwijanych kręgach, ze stali niestopowej
- 12 24.10.62.0 Pozostałe pręty ze stali, nieobrobione więcej niż kute, na gorąco walcowane, ciągnione lub wyciskane, włączając te, które po walcowaniu zostały skręcone
- 13 24.10.65.0 Pręty walcowane na gorąco, w nieregularnie zwijanych kręgach, z pozostałej stali stopowej
- 14 24.10.66.0 Pozostałe pręty z pozostałej stali stopowej, nieobrobione więcej niż kute, na gorąco walcowane, ciągnione lub wyciskane, włączając te, które po walcowaniu zostały skręcone
- 15 24.10.71.0 Kształtowniki otwarte, nieobrobione więcej niż walcowane na gorąco, ciągnione na gorąco lub wyciskane, ze stali niestopowej
- 16 24.10.73.0 Kształtowniki otwarte, nieobrobione więcej niż walcowane na gorąco, ciągnione na gorąco lub wyciskane, z pozostałej stali stopowej
- 17 24.31.10.0 Pręty ciągnione na zimno oraz kątowniki, kształtowniki i profile, ze stali niestopowej

- 18 24.31.20.0 Pręty ciągnione na zimno oraz kątowniki, kształtowniki i profile, z pozostałej stali stopowej
- 19 24.32.10.0 Wyroby płaskie walcowane na zimno, ze stali, o szerokości < 600 mm, niepokrywane
- 20 24.32.20.0 Wyroby płaskie walcowane na zimno, ze stali, o szerokości < 600 mm, platerowane, powlekane lub pokrywane
- 21 24.33.11.0 Kształtowniki otwarte, formowane lub profilowane na zimno, ze stali niestopowej
- 21a 24.33.20.0 Arkusze żeberkowane ze stali niestopowej
- 22 24.34.11.0 Drut ciągniony na zimno, ze stali niestopowej
- 22a ex 24.41.20.0 Złoto nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku - wyłącznie złoto o próbie 325 tysięcznych lub większej, z wyłączeniem złota inwestycyjnego w rozumieniu art. 121 ustawy, z zastrzeżeniem poz. 22b
- bez względu
- 22b na symbol Złoto inwestycyjne w rozumieniu art. 121 ustawy
PKWiU
- 22c ex 24.41.50.0 Metale nieszlachetne platerowane srebrem oraz metale nieszlachetne, srebro lub złoto, platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu - wyłącznie złoto o próbie 325 tysięcznych lub większej, platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu
- 22d 24.42.11.0 Aluminium nieobrobione plastycznie
- 22e 24.43.11.0 Ołów nieobrobiony plastycznie
- 22f 24.43.12.0 Cynk nieobrobiony plastycznie
- 22g 24.43.13.0 Cyna nieobrobiona plastycznie
- 23 24.44.12.0 Miedź nierafinowana; anody miedziane do rafinacji elektrolitycznej
- 24 24.44.13.0 Miedź rafinowana i stopy miedzi, nieobrobione plastycznie; stopy wstępne miedzi
- 25 24.44.21.0 Proszki i płatki z miedzi i jej stopów
- 26 24.44.22.0 Płaskowniki, pręty, kształtowniki i walcówka, z miedzi i jej stopów

- 27 24.44.23.0 Druty z miedzi i jej stopów
- 27a 24.45.11.0 Nikiel nieobrobiony plastycznie
- 28 ex 24.45.30.0 Pozostałe metale nieżelazne i wyroby z nich; cermetale; popiół i pozostałości zawierające metale i związki metali - wyłącznie odpady i złom metali nieszlachetnych
- 28a ex 26.20.11.0 Przenośne maszyny do automatycznego przetwarzania danych, o masie ≤ 10 kg, takie jak: laptopy i notebooki; komputery kieszonkowe (np. notesy komputerowe) i podobne - wyłącznie komputery przenośne, takie jak: tablety, notebooki, laptopy
- 28b ex 26.30.22.0 Telefony dla sieci komórkowych lub dla innych sieci bezprzewodowych - wyłącznie telefony komórkowe, w tym smartfony
- 28c ex 26.40.60.0 Konsole do gier wideo (w rodzaju stosowanych z odbiornikiem telewizyjnym lub samodzielnym ekranem) i pozostałe urządzenia do gier zręcznościowych lub hazardowych z elektronicznym wyświetlaczem - z wyłączeniem części i akcesoriów
- 28d ex 32.12.13.0 Biżuteria i jej części oraz pozostałe wyroby jubilerskie i ich części, ze złota i srebra lub platerowane metalem szlachetnym - wyłącznie części biżuterii i części pozostałych wyrobów jubilerskich ze złota o próbie 325 tysięcznych lub większej, tj. niewykończone lub niekompletne wyroby jubilerskie i wyraźne części biżuterii, w tym pokrywane lub platerowane metalem szlachetnym
- 29 38.11.49.0 Wraki przeznaczone do złomowania inne niż statki i pozostałe konstrukcje pływające
- 30 38.11.51.0 Odpady szklane
- 31 38.11.52.0 Odpady z papieru i tektury
- 32 38.11.54.0 Pozostałe odpady gumowe
- 33 38.11.55.0 Odpady z tworzyw sztucznych
- 34 38.11.58.0 Odpady inne niż niebezpieczne zawierające metal
- 35 38.12.26.0 Niebezpieczne odpady zawierające metal
- 36 38.12.27 Odpady i braki ogniwi i akumulatorów elektrycznych; zużyte ogniwa i baterie galwaniczne oraz akumulatory elektryczne

37	38.32.2	Surowce wtórne metalowe
38	38.32.31.0	Surowce wtórne ze szkła
39	38.32.32.0	Surowce wtórne z papieru i tektury
40	38.32.33.0	Surowce wtórne z tworzyw sztucznych
41	38.32.34.0	Surowce wtórne z gumy

Jednostka jest zobowiązana do rozliczenia VAT z tytułu zakupu określonego rodzaju towarów jako nabywca. Za prawidłową identyfikację towaru, zapłatę podatku i spełnienie obowiązków dokumentacyjnych odpowiada dyrektor i główny księgowy jednostki.

Z uwagi na fakt, iż najlepszą wiedzę o rodzaju sprzedawanego towaru posiada sprzedawca i to on klasyfikuje produkt pod danym kodem PKWiU, przede wszystkim należy opierać się na informacji od sprzedawcy. Jednostka ma jednak bezwzględny obowiązek poinformować sprzedawcę, iż jest podatnikiem VAT (gdy kupowany jest produkt mogący być jednym z powyższych).

SPRZEDAŻ

Sprzedawca towarów objętych odwrotnym obciążeniem obowiązany jest do:

- 1) sprawdzenia, czy sprzedawany towar znajduje się w wykazie towarów wrażliwych, tj. czy ustawodawca umieścił go w załączniku nr 11 do ustawy o VAT,
- 2) sprawdzenia, czy nabywca ww. towaru jest zarejestrowanym czynnym podatnikiem VAT.

Po zrealizowaniu sprzedaży powinien natomiast:

- 1) wystawić nabywcy ww. towaru będącemu zarejestrowanym czynnym podatnikiem VAT fakturę na wartość netto sprzedawanego towaru, tj. bez stawki i kwoty podatku, ale z dopiskiem „odwrotne obciążenie”,
- 2) wpisać wartość netto sprzedawanego towaru do odpowiedniej pozycji w deklaracji VAT-7 w miesiącu sprzedaży tego towaru,

3) złożyć razem z deklaracją VAT-7 informację do urzędu skarbowego na druku VAT-27 na temat nazwy nabywcy sprzedawanego towaru, jego NIP oraz łącznej wartości wszystkich sprzedanych temu nabywcy towarów w danym miesiącu.

W konsekwencji, jednostki zobowiązane są do powyższych czynności w zakresie sprzedaży Gminy realizowanej przez daną jednostkę. Jednostka zobowiązana jest do odpowiedniego fakturowania sprzedaży, ujmowania jej w częściowej deklaracji VAT Gminy oraz do przekazywania Gminie deklaracji VAT 27.

NABYCIE

Nabywca towarów objętych odwrotnym obciążeniem po otrzymaniu faktury z dopiskiem „odwrotne obciążenie” obowiązany jest do:

- 1) sprawdzenia, czy sprzedawany mu towar został wymieniony w załączniku nr 11 do ustawy o VAT,
- 2) wyliczenia należnego podatku od towarów i usług według stawki właściwej na odwrocie otrzymanej faktury lub na specjalnie dołączonym dokumencie wewnętrznym,
- 3) wpisania wartości netto kupowanego towaru do odpowiedniej poz. deklaracji VAT-7 w miesiącu nabycia tego towaru – wartości należnego VAT według stawki właściwej.

Uwaga: jednostka zobowiązana jest do identyfikacji zakupów towarów „wrażliwych” niezależnie od opisu faktury otrzymanej od sprzedawcy. Błąd sprzedawcy obciąża bowiem odbiorcę. Oznacza to, iż nawet jeżeli jednostka otrzyma fakturę zakupową z naliczoną stawką VAT, zobowiązana jest zawsze do upewnienia się czy dokumentowany zakup nie powinien być przez nią rozliczony jako nabywcę. W przypadku stwierdzenia, iż zakup podlega odwrotnemu obciążeniu, należy zwrócić się do dostawcy z prośbą o korektę faktury.

Jeżeli zakup służy (w całości lub w części) działalności opodatkowanej VAT wykazany podatek należny od zakupu towarów z załącznika nr 11, może stać się również podatkiem naliczonym, wykazywanym także w deklaracji VAT-7.

Co do zasady obowiązek podatkowy przy dostawie, dla której podatnikiem jest nabywca, powstaje z chwilą wykonania dostawy. Wynika to z art. 19a ust. 1 ustawy o VAT, który stanowi, że obowiązek podatkowy powstaje z chwilą dokonania dostawy towarów lub wykonania usługi.

12. Płatność podatku

Jednostki organizacyjne kwotę podatku od towarów i usług podlegającego wpłacie do Urzędu Skarbowego w wysokości wynikającej z „częstkowej” deklaracji dla podatku od towarów i usług VAT -7 (poz. 51 deklaracji), przekazują na rachunek Gminy Miasto Sierpc 10 1240 3204 1111 0000 2905 2770, w terminie do 15 dnia miesiąca następnego po miesiącu rozliczeniowym.

W przypadku, gdy z deklaracji lub korekty deklaracji dla podatku od towarów i usług wynikać będzie kwota do zwrotu (pozycja 54 deklaracji), podatek zostanie przekazany jednostce organizacyjnej na wskazany rachunek z rachunku Gminy Miasto Sierpc lub po otrzymaniu środków z Urzędu Skarbowego – nie później niż po upływie 60 dni.

Upoważnieni pracownicy Urzędu Miasta dokonują czynności sprawdzających związanych z dokumentowaniem i rozliczaniem podatku od towarów i usług przez jednostki organizacyjne.

W przypadku kontroli podatkowej, czynności sprawdzających, postępowania podatkowego lub postępowania kontrolnego, jednostki zobowiązane są do przekazania do gminy wszelkich informacji oraz dokumentów w terminie wskazanym przez gminę.

BURMISTRZ

Jarosław Perzyński

SKARBNIK MIEJSKI
Główna Księgowa

Katarzyna Joniak

ZŁĄCZNIK nr 3 do ZARZĄDZENIA z dn. 7 grudnia 2016r

Burmistrza Miasta Sierpc

**w sprawie scentralizowanych zasad rozliczania podatku od towarów i usług,
prowadzenia ewidencji sprzedaży i zakupów dla celów podatku oraz
sporządzania deklaracji częściowych VAT-7 przez jednostki Gminy Miasta
Sierpc**

PROCEDURY CENTRALIZACJI ROZLICZEŃ

§ 1

Na podstawie ustawy z dnia 5 września 2016r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. 2016 r. poz 1454) Gmina Miasto Sierpc dokonuje scalenia rozliczeń VAT z dniem 1 stycznia 2017r. Od tego dnia dokonuje się wdrożenia przez Gminę Miasto Sierpc systemu skonsolidowanych rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług.

§ 2

1. Gmina Miasto Sierpc składa do Urzędu skarbowego informację na wzorze stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego, która stanowi podstawę wyrejestrowania jednostek z VAT.

2. Gmina Miasto Sierpc składa do Urzędu Skarbowego aktualizację dokumentu identyfikacyjnego NIP-2, wykazując wszystkie nazwy i adresy podległych jednostek organizacyjnych.

§ 3

1. Zobowiązuje się dyrektorów i kierowników jednostek organizacyjnych w porozumieniu z głównym księgowym do dokonania przeglądu dochodów budżetowych osiąganych przez jednostkę pod kątem opodatkowania ich podatkiem od towarów i usług VAT. W celu prawidłowego rozliczania podatku VAT należy dokonać podziału na kategorie: niepodlegające opodatkowaniu podatkiem VAT, objęte zwolnieniami od VAT oraz objęte stawkami VAT – obecnie 23%,8%,5%.

2. Zobowiązuje się dyrektorów i kierowników jednostek do każdorazowej aktualizacji powyższej klasyfikacji w przypadku zmiany odpowiednich przepisów.

3. Wszelkie odpłatne czynności jednostek wymienionych w załączniku nr 1 do zarządzenia na rzecz Gminy Miasto Sierpc (i na odwrót), a także odpłatne czynności dokonywane pomiędzy jednostkami organizacyjnymi (w tym dostawa i refakturowanie mediów) stają się od 1 stycznia 2017r. świadczeniami wewnętrznymi. Dokumentowanie tych czynności następuje poprzez wystawienie noty księgowej. Operacji dokonywanych za pomocą noty księgowej nie ujmuje się w ewidencji sprzedaży ani w deklaracjach „częstkowych” VAT-7 składanych przez jednostki organizacyjne Gminie Miasto Sierpc . Nie dotyczy to odpłatnych świadczeń, jeśli stroną transakcji będzie inna jednostka samorządu terytorialnego (gmina, powiat, województwo).

4. W przypadku odpłatnego świadczenia z inną Jednostką Samorządu Terytorialnego należy dokumentować transakcję fakturą a wynikające z niej kwoty ujmować w ewidencjach sprzedaży oraz w częściowych deklaracjach VAT 7 składanych Gminie Miastu Sierpc.

5. Zobowiązuje się dyrektorów i kierowników jednostek organizacyjnych do dokonania przeglądu dochodów budżetowych osiąganych przez jednostkę i odprowadzanych do budżetu Gminy Miasto Sierpc jak również zakupów

dokonywanych przez jednostkę pod kątem ich opodatkowania podatkiem od towarów i usług na zasadzie odwrotnego obciążenia, zgodnie z załącznikiem 11 do ustawy o VAT.

§ 4

1. Jednostki organizacyjne mają obowiązek aneksowania zawartych umów (najem i inne). Aneks powinien zawierać stronę umowy – Gmina Miasto Sierpc, ul Piastowska 11a, 09-200 Sierpc, NIP: 776-167-90-49, dane jednostki jako podmiotu reprezentującego gminę - pełna nazwa jednostki reprezentującej gminę, adres oraz podpis dyrektora, kierownika jednostki z upoważnienia burmistrza miasta. W aneksie należy zawrzeć informację o konieczności doliczenia do pobieranej ceny właściwej kwoty podatku od towarów i usług wg stawki wynikającej z ustawy o podatku od towarów i usług.

2. W przypadku, gdy wcześniej zawarte umowy nie określają kwot brutto ani klauzuli o doliczeniu należnej kwoty podatku od towarów i usług do ceny netto, należy w aneksach do tych umów taki zapis zamieścić. W przypadku braku możliwości takiego zapisu, należy podatek od towarów i usług naliczać metodą „w stu”.

3. Nowe umowy od dnia 1 stycznia 2017r. należy zawierać w imieniu Gminy Miasto Sierpc – Gmina Miasto Sierpc reprezentowana przez dyrektora/kierownika jednostki organizacyjnej - nazwa jednostki oraz NIP Gminy Miasto Sierpc. Każdorazowa nowa umowa powinna zawierać odwołanie do kwoty netto plus podatek VAT w stawce aktualnie obowiązującej.

4. W jednostkach nie posiadających kas rejestrujących dyrektorzy i kierownicy tych jednostek dokonują każdorazowo analizy przepisów prawnych w zakresie ewentualnego obowiązku zainstalowania kas rejestrujących. Informacje w tym zakresie należy przekazać do Biura Podatkowego.

§ 5.

Dyrektorów oraz Kierowników jednostek organizacyjnych zobowiązuje się do:

- 1) wyznaczenia osób odpowiedzialnych za prawidłowość rozliczeń podatku od towarów i usług VAT Gminy w zakresie obrotów generowanych w jednostce i przekazanie pisemnej informacji do Biura Podatkowego Gminy Miasto Sierpc co roku do dnia 20 grudnia, jak również w każdym przypadku zmiany osoby odpowiedzialnej;
- 2) dostosowania polityki rachunkowości jednostki do zapisów Zarządzenia z dnia 7 grudnia 2016r.

BURMISTRZ
Jarosław Perzynski

SKARBNIK MIEJSKI
Główna Księgowa

Katarzyna Joniak